

32003D0033

16.1.2003

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 11/27

**NÕUKOGU OTSUS,**  
**19. detsember 2002,**  
**millega kehtestatakse jäätmete prügilatesse vastuvõtmise kriteeriumid ja kord direktiivi 1999/31/EÜ**  
**artikli 16 ja II lisa kohaselt**  
 (2003/33/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiivi 1999/31/EÜ prügilate kohta, <sup>(1)</sup> eriti selle artiklit 16 ja II lisa,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 1999/31/EÜ artikli 16 kohaselt peab komisjon vastu võtma erikriteeriumid ja/või kontrollimeetodid ning nendega seotud piirväärtused iga prügilaliigi kohta.
- (2) Tuleks ette näha kord, mille alusel määratakse jäätmete prügilatesse vastuvõetavus.
- (3) Tuleks kehtestada piirväärtused ja muud kriteeriumid jäätmete kohta, mida eri liiki prügilatesse vastu võetakse.
- (4) Tuleks kindlaks määrata kontrollimeetodid, mida kasutada jäätmete prügilatesse vastuvõetavuse määramiseks.
- (5) Tehnilisest seisukohast on asjakohane vabastada käesoleva otsuse lisa sätestatud kriteeriumide ja korra kohaldamisest need jäätmed, mis tekivad kaevandamistegevuse käigus ja ladestatakse kohapeal.
- (6) Liikmesriikidele tuleks anda käesoleva otsuse kohaldamisel vajaliku süsteemi väljatöötamiseks tarvilik lühike üleminekuperiood ning lisaks võib neile osutada vajalikuks täiendav lühike üleminekuperiood, et tagada piirväärtuste kohaldamine.
- (7) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed ei ole kooskõlas jäätmeid käsitleva nõukogu 15. juuli 1975. aasta direktiivi

75/442/EMÜ <sup>(2)</sup> artikli 18 alusel loodud komitee arvamusega. Seetõttu peab nõukogu need vastu võtma selle direktiivi artikli 18 lõike 4 kohaselt,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Käesoleva otsusega kehtestatakse jäätmete prügilatesse vastuvõtmise kriteeriumid ja kord direktiivis 1999/31/EÜ, eelkõige selle II lisa sätestatud põhimõtete kohaselt.

*Artikkel 2*

Liikmesriigid kohaldavad käesoleva otsuse lisa punktis 1 ettenähtud korda jäätmete prügilatesse vastuvõetavuse määramiseks.

*Artikkel 3*

Liikmesriigid tagavad, et jäätmed võetakse prügilasse vastu ainult siis, kui need vastavad asjakohase prügilaliigi vastuvõtukriteeriumidele, mis on sätestatud käesoleva otsuse lisa punktis 2.

*Artikkel 4*

Jäätmete prügilatesse vastuvõetavuse määramiseks kasutatakse proovivõtu- ja kontrollimeetodeid, mis on loetletud käesoleva otsuse lisa punktis 3.

<sup>(1)</sup> EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1.

<sup>(2)</sup> EÜT L 194, 25.7.1975, lk 39. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 96/350/EÜ (EÜT L 135, 6.6.1996, lk 32).

*Artikkel 5*

Ilma et see piiraks kehtivate ühenduse õigusaktide kohaldamist, ei kohaldata käesoleva otsuse lisa sätestatud kriteeriume ja korda jäätmete suhtes, mis tekivad maavarade geoloogiliste uuringute, kaevandamise, töötlemise ja ladustamise või karjääriivisilise kaevandamise tagajärjel, kui need ladestatakse kohapeal. Ühenduse eriomaste õigusaktide puudumisel kohaldavad liikmesriigid siseriiklikke kriteeriume ja korda.

*Artikkel 6*

Kõik muudatused, mida tulevikus on vaja käesoleva otsuse ajakohastamiseks teaduse ja tehnika arenguga, näiteks piirväärtuste loeteludes esitatud parameetrite kohandamine ja/või vastuvõtukriteeriumide ja piirväärtuste väljatöötamine tavajäätmeprügilate täiendavate alaliikide jaoks, võtab vastu komisjon, keda abistab direktiivi 75/442/EMÜ artikli 18 alusel loodud komitee.

*Artikkel 7*

1. Käesolev otsus jõustub 16. juulil 2004.
2. Liikmesriigid hakkavad selle otsuse lisa punktis 2 sätestatud kriteeriume kohaldama hiljemalt 16. juulist 2005.

*Artikkel 8*

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 19. detsember 2002

*Nõukogu nimel*

*eesistuja*

M. FISCHER BOEL

## LISA

**JÄÄTMETE PRÜGILATESSE VASTUVÕTMISE KRITEERIUMID JA KORD****Sissejuhatus**

Käesolevas lisas kehtestatakse ühtne jäätmete liigitus ja vastuvõtmise kord prügilaid käsitleva direktiivi 1999/31/EÜ (prügiladirektiiv) II lisa kohaselt.

Asutamislepingu artikli 176 kohaselt ei takistata liikmesriikidel säilitamast või kasutusele võtmast karmimaid kaitsemeetmeid, kui on sätestatud käesolevas lisas, kui need meetmed on kooskõlas asutamislepinguga. Niisugustest meetmetest teatatakse komisjonile. See võib olla eriti oluline seoses punktis 2 kehtestatud kaadmiumi ja elavhõbeda piirväärtustega. Liikmesriigid võivad kehtestada piirväärtused ka nendele komponentidele, mida ei ole punktis 2 nimetatud.

Käesoleva lisa punktis 1 sätestatakse kord, mille alusel määratakse jäätmete prügilatesse vastuvõetavus. See kord koosneb üldiseloostusest, vastavuskrollist ja kohapealsest kontrollist, nagu on ette nähtud prügiladirektiivi II lisa punktis 3.

Käesoleva lisa punktis 2 sätestatakse vastuvõtukriteeriumid iga prügilaliigi kohta. Jäätmeid võib prügilasse vastu võtta ainult siis, kui need vastavad asjakohase prügilaliigi vastuvõtukriteeriumidele, mis on sätestatud käesoleva otsuse lisa punktis 2.

Käesoleva lisa punktis 3 loetletakse meetodid, mida tuleb kasutada jäätmeproovi võtmiseks ja kontrollimiseks.

A liites nähakse ette ohutushinnang, mis tuleb teha maa-aluse ladustamise puhul.

B liide on informatiivne lisa, milles esitatakse ülevaade direktiivikohastest eri prügilatest ja näiteid tavajäätmeprügilate võimalike alaliikide kohta.

**1. JÄÄTMETE PRÜGILATESSE VASTUVÕTMISE KORD****1.1. Üldiseloostus**

Üldiseloostus on vastuvõtukorra esimene aste, mille jooksul kogutakse jäätmete täielikuks iseloomustamiseks vajalik teave, et tagada jäätmete kõrvaldamise ohutus pika aja jooksul. Üldiseloostus on vajalik iga jäätmeliigi puhul.

**1.1.1. Üldiseloostuse eesmärgid**

- a) Jäätmete põhiandmed (liik ja päritolu, koostis, konsistents, leostuvus ja vajaduse ning olemasolu korral muud iseloomulikud omadused).
- b) Põhiteave, et aru saada, kuidas jäätmed prügilas käituvad, ja eri töötlemisviiside võimalused, nagu on sätestatud prügiladirektiivi artikli 6 punktis a.
- c) Jäätmete hindamine piirväärtuste osas.
- d) Peamiste muutujate avastamine (kriitilised parameetrid) vastavuse kontrollimiseks ja eri võimalused vastavuskrolli lihtsustamiseks (selle tulemusel võib mõõdetavaid koostisosi oluliselt vähendada, kuid ainult pärast asjakohase informatsiooni esitamist). Iseloomustamine võib osutada üldiseloostuse ja lihtsustatud kontrolli vahelistele suhetele ning vastavuskrolli sagedusele.

Kui jäätmete üldiseloostus näitab, et jäätmed vastavad käesoleva lisa punktis 2 sätestatud prügilaliigi kriteeriumidele, loetakse jäätmeid selles prügilaliigis vastuvõetavaks. Kui see nii ei ole, jäätmeid selles prügilaliigis vastu ei võeta.

Jäätmetekitaja, või kui see ei ole teada, jäätmehoolduse eest vastutav isik tagab, et iseloomustuses esitatud teave on õige.

Käitaja peab nõutud informatsiooni kohta arvestust ajavahemiku jooksul, mille määrab kindlaks liikmesriik.

### 1.1.2. Jätmete üldisloomustuse põhinõuded

- a) Jätmete tekkekoht ja päritolu.
- b) Informatsioon protsessi kohta, milles jäätmed tekivad (tooraine ja toodete kirjeldus ning iseloomustus).
- c) Prügiladirektiivi artikli 6 punkti a kohase jäätmetöötuse kirjeldus või põhjendus, miks niisugust töötlust ei peeta vajalikuks.
- d) Andmed jätmete koostise kohta ja vajaduse korral käitumine leostumisel.
- e) Jätmete välimus (lõhn, värvus, agregaatolek).
- f) Euroopa jäätmenimistu kohane kood (komisjoni otsus 2001/118/EÜ) <sup>(1)</sup>.
- g) Ohtlikel jätmetel, mille puhul on olemas paralleelkirjed: asjakohased ohtlikud omadused ohtlike jäätmeid käsitleva nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/689/EMÜ <sup>(2)</sup> III lisa kohaselt.
- h) Informatsioon, mis tõendab, et jäätmed ei kuulu prügiladirektiivi artikli 5 lõikes 3 ettenähtud väljaarvamiste alla.
- i) Prügila liik, kus võib jäätmed vastu võtta.
- j) Vajaduse korral prügilas kasutatavad täiendavad ettevaatusabinõud.
- k) Jätmete ringlussevõtu või taaskasutamise võimaluste kontrollimine.

### 1.1.3. Katsetamine

Üldjuhul tuleb eespool nimetatud informatsiooni saamiseks jäätmeid katsetada. Lisaks käitumisele leostumisel peab teada olema ka jätmete koostis või tuleb see katsetamise teel kindlaks määrata. Üldisloomustuseks kasutatavate katsete hulka peavad alati kuuluma ka vastavuskontrolleks kasutatavad katsed.

Iseloomustuse sisu, nõutavate laboratoorsete katsete ulatus ning üldisloomustuse ja vastavuskontrolli suhe sõltub jätmete liigist. Eristada võib:

- a) jäätmeid, mis samas protsessis tekivad reeglipäraselt;
- b) jäätmeid, mis ei teki reeglipäraselt.

Punktide a ja b ettenähtud iseloomustused annavad informatsiooni, mida võib otseselt võrrelda asjakohase prügilaliigi vastuvõtukriteeriumidega, ning lisaks sellele võib esitada kirjeldatavat informatsiooni (nt tagajärjed, mis tekivad jätmete hoidmisel koos olmejäätmetega).

- a) Jäätmed, mis samas protsessis tekivad reeglipäraselt

Need on teatavasse liiki liigitatud ja ühesuguse koostisega jäätmed, mis tekivad reeglipäraselt samas protsessis, nii et:

- käitis ja jäätmeid tekitav protsess on hästi teada ning protsessis kasutatavad materjalid ja protsess ise on täpselt kindlaks määratud,
- käitise käitaja esitab kogu vajaliku informatsiooni ja teavitab prügilala käitajat protsessi muutustest (eelkõige protsessis kasutatavate materjalide muutustest).

Sageli toimub protsess ühes käitises. Jäätmed võivad pärineda ka eri käitistest, kui seda saab pidada üheks jäätmevooks, kus jätmetel on teatud piirides ühised omadused (nt olmejäätmete põletamisel tekkiv koldetuhk).

Nende jätmete osas koosneb üldisloomustus punktis 1.1.2 ettenähtud põhinõuetest, eelkõige järgmistest:

- üksikjätmete koostise varieeruvus,
- iseloomulike omaduste ulatus ja varieeruvus,
- vajaduse korral jätmete leostuvus, mis määratakse jäätmekaalutise leostustesti ja/või perkolatsioonitesti ja/või pH-sõltuvuse testi abil,
- põhimuutujad, mida tuleb korrapäraselt katsetada.

<sup>(1)</sup> EÜT L 47, 16.2.2001, lk 1.

<sup>(2)</sup> EÜT L 377, 31.12.1991, lk 20. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 94/31/EÜ (EÜT L 168, 2.7.1994, lk 28).

Kui jäätmed tekivad samas protsessis eri käitistes, tuleb teave esitada hindamise ulatuse kohta. Järelikult tuleb teha piisav arv mõõtmisi, et näidata jäätmete iseloomulike omaduste ulatust ja varieeruvust. Seejärel on jäätmed iseloomustatud ja hiljem tuleb neile teha ainult vastavuskontroll, kui jäätmeid tekitavas protsessis ei toimu olulisi muutusi.

Samas käitises samas protsessis tekkinud jäätmete mõõtmiste tulemused võivad asjakohaste piirväärtustega võrreldes näidata ainult väheseid muutusi jäätmete omadustes. Seejärel on jäätmed iseloomustatud ja hiljem tuleb neile teha ainult vastavuskontroll, kui jäätmeid tekitavates protsessides ei toimu olulisi muutusi.

Jäätmed, mis pärinevad jäätmete kogumis- või segamisrajatistest, jäätmete kogumiskeskustest või jäätmekogujate segajäätmevoogudest, võivad omaduste poolest märkimisväärselt varieeruda. Seda tuleb üldiseloomustuse puhul arvesse võtta. Niisugused jäätmed võivad kuuluda punkti b alla.

b) Jäätmed, mis ei teki reeglipäraselt

Need jäätmed ei teki reeglipäraselt samas protsessis samas käitises ning need ei ole osa täielikult iseloomustatud jäätmevoost. Kõiki niisuguseid jäätmete partiisid tuleb iseloomustada. Üldisel iseloomustamisel tuleb täita üldiseloomustuse põhinõuded. Kuna iga toodetud partiid tuleb iseloomustada, ei ole vastavuskontrolli vaja teha.

1.1.4. *Juhud, kui testimine ei ole vajalik*

Üldiseloomustuse võib ära jätta järgmistel juhtudel:

- a) jäätmed on nende jäätmete nimistus, mis on esitatud käesoleva lisa punktis 2;
- b) kogu üldiseloomustuseks vajalik teave on teada ja pädevale asutusele nõuetekohaselt täielikult tõendatud;
- c) teatavate jäätmeliikide puhul, mille katsetamine on ebapraktiline või asjakohased katsetamismenetlused ja vastuvõtukriteeriumid puuduvad. Seda tuleb põhjendada ja dokumenteerida, sealhulgas esitada põhjused, miks peetakse jäätmeid vastuvõetavaks selles prügilaliigis.

1.2. **Vastavuskontroll**

Kui jäätmed loetakse selles prügila liigis vastuvõetavaks punkti 1 kohase üldiseloomustuse alusel, tehakse neile seejärel vastavuskontroll, et kindlaks teha, kas need vastavad üldiseloomustuse tulemustele ja punktis 2 sätestatud vastuvõtukriteeriumidele.

Vastavuskontrolli eesmärk on kontrollida korrapäraselt tekkivaid jäätmevoogusid.

Kontrollitavad asjakohased parameetrid määratakse kindlaks üldiseloomustuses. Parameetrid peavad olema seotud üldiseloomustusega; kontrollida tuleb ainult kriitilisi parameetreid (peamisi muutujaid), nagu on määratud üldiseloomustuses. Kontroll peab näitama, et jäätmed vastavad kriitiliste parameetrite osas piirväärtustele.

Vastavuskontrolliks kasutatakse üht või mitut põhiiseloomustamisel kasutatavatest testidest. Kontrollimisel tuleb teha vähemalt jäätmekaalutise leostustest. Selleks kasutatakse punktis 3 loetletud meetodeid.

Jäätmed, mis on punkti 1.1.4 alapunkti a ja punkti 1.1.4 alapunkti c kohaselt üldiseloomustuseks vajalikust katsetamisest vabastatud, on vabastatud ka vastavuskontrollist. Nende vastavust üldiseloomustuses esitatud teabele tuleb kontrollida siiski muul viisil kui katsetamisega.

Vastavuskontroll tehakse vähemalt üks kord aastas ja käitaja peab igal juhul tagama, et vastavuskontroll tehakse üldiseloomustuses kindlaksmääratud ulatuses ja sagedusega.

Tulemuste kohta peetakse arvestust ajavahemiku jooksul, mille määrab kindlaks liikmesriik.

### 1.3. Kohapealne kontroll

Iga prügilasse toimetatud jäätmekoormat kontrollitakse vaatluse teel enne ja pärast mahalaadimist. Kontrollitakse nõutavaid dokumente.

Jäätmeid, mis toimetatakse prügilasse jäätmetekitaja kontrolli all, võib kontrollida lähetamiskohas.

Jäätmed võib prügilas vastu võtta, kui need on samad, mille kohta on tehtud üldiseloostus ja vastavuskontroll ning mis on kirjeldatud saatedokumentides. Kui see nii ei ole, jäätmeid vastu võtta ei tohi.

Liikmesriigid määravad kindlaks kohapealseks kontrolliks vajalikud testimisnõuded, kaasa arvatud vajaduse korral kiirkatsetamise meetodid.

Proove võetakse jäätmete kohaletoimetamisel korrapäraselt. Võetud proove hoitakse pärast vastuvõtmist ajavahemiku jooksul, mille määrab kindlaks liikmesriik (vähemalt üks kuu; vt prügiladirektiivi artikli 11 punkti b).

## 2. JÄÄTMETE VASTUVÕTUKRITEERIUMID

Käesolevas punktis sätestatakse jäätmete vastuvõtukriteeriumid igas prügilaliigis, kaasa arvatud maa-alune ladustamine.

Teatavatel asjaoludel on lubatud kuni kolm korda ületada käesolevas punktis loetletud parameetrite piirväärtusi (välja arvatud lahustunud orgaaniline süsinik (DOC) punktides 2.1.2.1, 2.2.2, 2.3.1 ja 2.4.1, BTEX, PCBd ja mineraalõlid punktis 2.1.2.2, orgaanilise süsiniku koguhulk (TOC) ja pH punktis 2.3.2 ja kuumutuskadu (LOI) ja/või TOC punktis 2.4.2 ning piirates punkti 2.1.2.2 TOC piirväärtuse võimalikku kasvu ainult kahekordse piirväärtuseni), kui:

- pädev asutus annab teatavate jäätmete prügilasse vastuvõtmiseks loa igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse prügila ja selle ümbruse omadusi, ja
- prügila heitmed (kaasa arvatud nõrgvesi), arvestades käesoleva punkti konkreetsete parameetrite piirväärtusi, ei kujuta endast riskialüüsi kohaselt lisaohu keskkonnale.

Liikmesriigid esitavad komisjonile aruande käesoleva sätte kohaselt väljaantud lubade arvu kohta aastas. Aruanded saadetakse komisjonile iga kolme aasta tagant selle aruande osana, mis esitatakse prügiladirektiivi rakendamise kohta selle artiklis 15 ettenähtud spetsifikatsioonide kohaselt.

Liikmesriigid määravad kriteeriumid, mille alusel tehakse kindlaks vastavus käesolevas punktis ettenähtud piirväärtustele.

### 2.1. Püsijäätmete prügilate vastuvõtukriteeriumid

#### 2.1.1. Jäätmete nimistu, mida võib püsijäätmete prügilasse vastu võtta ilma katsetamata

Eeldatakse, et järgmises lühinimistus esitatud jäätmed vastavad kriteeriumidele, mis on sätestatud prügiladirektiivi artikli 2 punkti e püsijäätmete määratluses, ja punktis 2.1.2 loetletud kriteeriumidele. Jäätmed võib püsijäätmete prügilasse vastu võtta ilma katsetamata.

Jäätmed peavad olema ühes jäätmevoos (ainult üks allikas) ja üht liiki. Nimistus olevad eri jäätmed võib koos vastu võtta, kui nad pärinevad samast allikast.

Kui tekib kahtlus (vaatluse põhjal või jäätmete päritolu teades), et jäätmed on saastunud, tuleb jäätmed testida või nende vastuvõtmist keelduda. Kui loetletud jäätmed on saastunud või sisaldavad nii palju muud materjali või muid aineid, nagu näiteks metalle, asbesti, plasti, kemikaale jne, et see suurendab jäätmetega seotud riski määral, mis õigustab nende kõrvaldamist muudes prügilates, ei või neid püsijäätmete prügilasse vastu võtta.

Kui tekib kahtlus, kas jäätmed vastavad prügiladirektiivi artikli 2 punkti e püsijäätmete määratlusele või punktis 2.1.2 loetletud kriteeriumidele või et jäätmed on saastunud, tuleb jäätmed katsetada. Selleks kasutatakse punktis 3 loetletud meetodeid.

| Euroopa jäätme-<br>loendi kood | Kirjeldus  | Piirangud  |
|--------------------------------|--|--|
| 1011 03                        | Klaaskiudmaterjali jäätmed                         | Ainult ilma orgaaniliste sideaineteta  |
| 1501 07                        | Klaaspakendid                                      |  |
| 1701 01                        | Betoon   | Ainult teatav ehitus- ja lammutuspraht (*)   |
| 1701 02                        | Tellised   | Ainult teatav ehitus- ja lammutuspraht (*)   |
| 1701 03                        | Plaadid ja keraamikatooted                         | Ainult teatav ehitus- ja lammutuspraht (*)   |
| 1701 07                        | Betooni, tellise, plaatide ja keraamikatoode segud | Ainult teatav ehitus- ja lammutuspraht (*)   |
| 1702 02                        | Klaas  |  |
| 1705 04                        | Pinnas ja kivid                                    | Välja arvatud muld, turvas; välja arvatud saastunud maa-aladelt eemaldatud pinnas ja kivid |
| 1912 05                        | Klaas  |  |
| 2001 02                        | Klaas  | Ainult eraldi kogutud klaas  |
| 2002 02                        | Pinnas ja kivid                                    | Ainult aia- ja haljastujäätmetest; välja arvatud muld, turvas                              |

(\*) Teatav ehitus- ja lammutuspraht: sisaldab vähesel määral muud liiki materjale (nt metalle, plasti, mulda, orgaanilisi aineid, puitu, kummit jne). Jäätmete päritolu peab olema teada.

- Mitte ehitus- ja lammutuspraht ehitistelt, mis on saastunud anorgaaniliste või orgaaniliste ohtlike ainetega, nt ehitises toimunud tootmisprotsessi, maapinna saastumise, pestitsiidide või muude ohtlike ainete ladustamise ja kasutamise tõttu jne, kui ei selgu, et lammutatud ehitis ei olnud märkimisväärselt saastunud.
- Mitte ehitus- ja lammutuspraht, mis pärineb ehitistelt, mida on töödeldud, kaetud või värvitud materjalidega, mis sisaldavad märkimisväärses koguses ohtlikke aineid.

Jäätmeid, mida selles nimistus ei ole, tuleb testida punktis 1 ettenähtud korras, et kindlaks teha, kas need vastavad püsijäätmete prügilasse vastuvõtuks punktis 2.1.2 sätestatud kriteeriumidele.

## 2.1.2. Püsijäätmete prügilasse vastuvõetavate jäätmete piirväärtused

### 2.1.2.1. Leostuvuse piirväärtused

Püsijäätmete prügilasse vastuvõetavate jäätmete suhtes kohaldatakse järgmisi leostuvuse piirväärtusi, mis arvutatakse vedeliku/tahke aine suhte (L/S) 2 l/kg ja 10 l/kg juures mõõdetava aine leostuva osa koguhulgana.  $C_0$  (perkolatsioonitesti esimene eluaat suhte L/S = 0,1 l/kg juures) väljendatakse otseselt ühikutes mg/l. Liikmesriigid määravad, milliseid testimismeetodeid (vt punkti 3) ja tabelis esitatud piirväärtusi tuleks kasutada.

| Komponent   | L/S = 2 l/kg     | L/S = 10 l/kg | $C_0$<br>(perkolatsioonitest) |
|-------------|------------------|---------------|-------------------------------|
|             | mg/kg kuivainest | mg/l          | l                             |
| As          | 0,1              | 0,5           | 0,06                          |
| Ba          | 7                | 20            | 4                             |
| Cd          | 0,03             | 0,04          | 0,02                          |
| Cr koguhulk | 0,2              | 0,5           | 0,1                           |

| Komponent     | L/S = 2 l/kg     | L/S = 10 l/kg | C <sub>o</sub><br>(perkolatsioonitest) |
|---------------|------------------|---------------|--|
|               | mg/kg kuivainest | mg/l          | l                                      |
| Cu            | 0,9              | 2             | 0,6                                    |
| Hg            | 0,003            | 0,01          | 0,002                                  |
| Mo            | 0,3              | 0,5           | 0,2                                    |
| Ni            | 0,2              | 0,4           | 0,12                                   |
| Pb            | 0,2              | 0,5           | 0,15                                   |
| Sb            | 0,02             | 0,06          | 0,1                                    |
| Se            | 0,06             | 0,1           | 0,04                                   |
| Zn            | 2                | 4             | 1,2                                    |
| Kloriid       | 550              | 800           | 460                                    |
| Fluoriid      | 4                | 10            | 2,5                                    |
| Sulfaat       | 560 (*)          | 1 000 (*)     | 1 500                                  |
| Fenooliindeks | 0,5              | 1             | 0,3                                    |
| DOC (**)      | 240              | 500           | 160                                    |
| TDS (***)     | 2 500            | 4 000         | —                                      |

(\*) Kui jäätmed ei vasta nendele sulfaadi väärtustele, võib neid siiski pidada vastuvõtukriteeriumidele vastavaks, kui leostuvus ei ületa järgmisi väärtusi: 1 500 mg/l C<sub>o</sub> kohta L/S = 0,1 l/kg juures ja 6 000 mg/kg L/S = 10 l/kg juures. Perkolatsioonitesti tuleb kasutada piirväärtuste määramiseks L/S = 0,1 l/kg juures esialgse tasakaalu tingimustes, kusjuures piirväärtusi L/S = 10 l/kg juures võib määrata kas jäätmeaalutise leostustesti või perkolatsioonitesti tingimustes, mis lähenevad lokaalsele tasakaalule.

(\*\*) Kui jäätmed ei vasta DOCi väärtustele enda pH väärtuse juures, võib neid katsetada L/S = 10 l/kg juures ja pH taseme 7,5–8,0 juures. Jäätmeid võib lugeda DOCi vastuvõtukriteeriumidele vastavaks, kui selle määramise tulemus ei ole suurem kui 500 mg/kg (prEN 14429 põhinev esialgne meetod on olemas).

(\*\*\*) Lahustunud tahkete ainete (TDS) koguväärtusi võib teise võimalusena kasutada sulfaadi- ja kloriidiväärtuste asemel.

#### 2.1.2.2. Orgaaniliste parameetrite kogusalduse piirväärtused

Lisaks punkti 2.1.2.1 kohastele leostuvuse piirväärtustele peavad püsijäätmed olema järgmiste täiendavate piirväärtuste kohased:

| Parameeter  | Väärtus<br>mg/kg                       |
|---|--|
| TOC (orgaanilise süsiniku koguhulk)               | 30 000 (*)                             |
| BTEX (benseen, toluen, etüülbenseen ja ksüleenid) | 6                                      |
| PCBd (polüklooritud bifenüülid, 7 analoogi)       | 1                                      |
| Mineraalõli (C10–C40)                             | 500                                    |
| PAHid (polütsükliilised aromaatsed süsivesinikud) | Liikmesriikide kehtestatav piirväärtus |

(\*) Pinnase puhul võib pädev asutus lubada suuremat piirväärtust, juhul kui DOCi väärtus, mis saadakse suhte L/S = 10 l/kg puhul materjali enda pH juures või pH väärtuse 7,5–8,0 juures, ei ületa 500 mg/kg.



## 2.2. Tavajäätmeprügilate vastuvõtukriteeriumid

Liikmesriigid võivad kasutusele võtta tavajäätmeprügilate alaliigid.

Käesolevas lisas sätestatakse ainult tavajäätmete piirväärtused, mis ladestatakse prügila eraldatud ladestusalale koos stabiilsete mittereageerivate ohtlike jäätmetega.

### 2.2.1. Jäätmed, mida võib tavajäätmeprügilasse vastu võtta ilma katsetamata

Prügiladirektiivi artikli 2 punktis b kindlaksmääratud olmejäätmed, mis on Euroopa jäätmete nimistu 20. peatükis liigitatud tavajäätmeteks, kodumajapidamisjäätmete liigiti kogutud tavajäätmete fraktsioonid ja muudest allikatest pärinevad samalaadsed tavajäätmed võib tavajäätmeprügilas vastu võtta ilma katsetamata.

Jäätmeid ei või vastu võtta, kui neid ei ole prügiladirektiivi artikli 6 punkti a kohaselt eelnevalt töödeldud või need on saastunud niisuguses ulatuses, mis suurendab jäätmetega seotud riski määral, mis õigustab nende kõrvaldamist muudes rajatistes.

Neid ei või vastu võtta prügila eraldatud ladestusalale, kuhu ladestatakse stabiilsed mittereageerivad ohtlikud jäätmed prügiladirektiivi artikli 6 punkti c alapunkti iii kohaselt.

### 2.2.2. Tavajäätmete piirväärtused

Granuleeritud tavajäätmete suhtes, mis võetakse vastu stabiilsetele mittereageerivatele ohtlikele jäätmetele eraldatud ladestusalale, kohaldatakse järgmisi leostuvuse piirväärtusi, mis arvutatakse vedeliku/tahke aine suhte (L/S) 2 l/kg ja 10 l/kg juures mõõdetava aine leostuva osa koguhulgana.  $C_o$  (perkolatsioonitesti esimene eluaat suhte L/S = 0,1 l/kg juures) väljendatakse otseselt ühikutes mg/l. Granuleeritud jäätmete hulka kuuluvad kõik jäätmed, mis ei ole monoliitsed. Liikmesriigid määravad, milliseid tabelis esitatud testimismeetodeid (vt punkti 3) ja nende vastavaid piirväärtusi tuleks kasutada.

| Komponendid | L/S = 2 l/kg     | L/S = 10 l/kg | $C_o$<br>(perkolatsioonitest) |
|-------------|------------------|---------------|-------------------------------|
|             | mg/kg kuivainest | mg/l          | 1                             |
| As          | 0,4              | 2             | 0,3                           |
| Ba          | 30               | 100           | 20                            |
| Cd          | 0,6              | 1             | 0,3                           |
| Cr koguhulk | 4                | 10            | 2,5                           |
| Cu          | 25               | 50            | 30                            |
| Hg          | 0,05             | 0,2           | 0,03                          |
| Mo          | 5                | 10            | 3,5                           |
| Ni          | 5                | 10            | 3                             |
| Pb          | 5                | 10            | 3                             |
| Sb          | 0,2              | 0,7           | 0,15                          |
| Se          | 0,3              | 0,5           | 0,2                           |
| Zn          | 25               | 50            | 15                            |
| Kloriid     | 10 000           | 15 000        | 8 500                         |

| Komponendid | L/S = 2 l/kg     | L/S = 10 l/kg | C <sub>o</sub><br>(perkolatsioonitest) |
|-------------|------------------|---------------|--|
|             | mg/kg kuivainest | mg/l          | 1                                      |
| Fluoriid    | 60               | 150           | 40                                     |
| Sulfaat     | 10 000           | 20 000        | 7 000                                  |
| DOC (*)     | 380              | 800           | 250                                    |
| TDS (**)    | 40 000           | 60 000        | —                                      |

(\*) Kui jäätmed ei vasta DOCi väärtustele enda pH väärtuse juures, võib neid testida L/S = 10 l/kg juures ja pH taseme 7,5–8,0 juures. Jäätmeid võib lugeda DOCi vastuvõtukriteeriumidele vastavaks, kui selle määramise tulemus ei ole suurem kui 800 mg/kg (prEN 14429 põhinev esialgne meetod on olemas).

(\*\*) TDSi koguväärtusi võib teise võimalusena kasutada sulfaadi- ja kloriidiväärtuste asemel.

Liikmesriigid kehtestavad monoliitsete jäätmete kohta kriteeriumid, et tagada samasugune keskkonnakaitse tase, nagu on ette nähtud eespool nimetatud piirväärtustega.

### 2.2.3. Kipsijäätmed

Kipsipõhiseid tavajäätmeid tuleks ladestada ainult tavajäätmeprügila eraldatud ladestusalal, kuhu ei ladestata biolagunevaid jäätmeid. Punktides 2.3.2 ja 2.3.1 esitatud TOCi ja DOCi piirväärtusi kohaldatakse jäätmete suhtes, mis ladestatakse koos kipsipõhiste materjalidega.

### 2.3. Ohtlike jäätmete vastuvõtukriteeriumid tavajäätmeprügilates artikli 6 punkti c alapunkti iii kohaselt

Stabiilsed mittereageerivad jäätmed on need, mille leostuvuskäitumine ei muutu ebasoodsaks pika aja jooksul prügila konstruktsioonitingimuste või eeldatavate õnnetuste tõttu:

- jäätmetes enestes toimuvate protsesside mõjul (nt biolagunemise kaudu),
- pikaajaliste välistingimuste mõjul (nt vesi, õhk, temperatuur, mehaanilised mõjutused),
- muude jäätmete mõjul (sh jäätmesaadused, nagu näiteks nõrgvesi ja gaas).

#### 2.3.1. Leostuvuse piirväärtused

Granuleeritud tavajäätmete suhtes, mis võetakse vastu tavajäätmeprügilas, kohaldatakse järgmisi leostuvuse piirväärtusi, mis arvutatakse vedeliku/tahke aine suhte (L/S) 2 l/kg ja 10 l/kg juures mõõdetava aine leostuva osa koguhulgana. C<sub>o</sub> (perkolatsioonitesti esimene eluaat suhte L/S = 0,1 l/kg juures) väljendatakse otseselt ühikutes mg/l. Granuleeritud jäätmete hulka kuuluvad kõik jäätmed, mis ei ole monoliitsed. Liikmesriigid määravad, milliseid testimismeetodeid ja nendele vastavaid piirväärtusi tuleks kasutada.

| Komponendid | L/S = 2 l/kg     | L/S = 10 l/kg | C <sub>o</sub><br>(perkolatsioonitest) |
|-------------|------------------|---------------|--|
|             | mg/kg kuivainest | mg/l          | 1                                      |
| As          | 0,4              | 2             | 0,3                                    |
| Ba          | 30               | 100           | 20                                     |
| Cd          | 0,6              | 1             | 0,3                                    |
| Cr koguhulk | 4                | 10            | 2,5                                    |

| Komponendid | L/S = 2 l/kg     | L/S = 10 l/kg | C <sub>o</sub><br>(perkolatsioonitest) |
|-------------|------------------|---------------|--|
|             | mg/kg kuivainest | mg/           | l                                      |
| Cu          | 25               | 50            | 30                                     |
| Hg          | 0,05             | 0,2           | 0,03                                   |
| Mo          | 5                | 10            | 3,5                                    |
| Ni          | 5                | 10            | 3                                      |
| Pb          | 5                | 10            | 3                                      |
| Sb          | 0,2              | 0,7           | 0,15                                   |
| Se          | 0,3              | 0,5           | 0,2                                    |
| Zn          | 25               | 50            | 15                                     |
| Kloriid     | 10 000           | 15 000        | 8 500                                  |
| Fluoriid    | 60               | 150           | 40                                     |
| Sulfaat     | 10 000           | 20 000        | 7 000                                  |
| DOC (*)     | 380              | 800           | 250                                    |
| TDS (**)    | 40 000           | 60 000        | —                                      |

(\*) Kui jäätmed ei vasta DOCi väärtustele enda pH väärtuse juures, võib neid testida L/S = 10 l/kg juures ja pH taseme 7,5—8,0 juures. Jäätmeid võib lugeda DOCi vastuvõtukriteeriumidele vastavaks, kui selle määramise tulemus ei ole suurem kui 800 mg/kg (prEN 14429 põhinev esialgne meetod on olemas).

(\*\*) TDSi koguväärtusi võib teise võimalusena kasutada sulfaadi- ja kloriidiväärtuste asemel.

Liikmesriigid kehtestavad monoliitsete jäätmeid käsitlevad kriteeriumid, et tagada samasugune keskkonnakaitse tase, nagu on ette nähtud eespool nimetatud piirväärtustega.

### 2.3.2. Muud kriteeriumid

Lisaks punkti 2.3.1 kohastele leostuvuse piirväärtustele peavad granuleeritud jäätmed vastama järgmistele täiendavatele kriteeriumidele:

| Parameeter                          | Väärtus                 |
|-------------------------------------|-------------------------|
| TOC (orgaanilise süsiniku koguhulk) | 5 % (*)                 |
| pH                                  | Vähemalt 6              |
| ANC (happe neutraliseerimise võime) | Vajab edasist hindamist |

(\*) Kui seda väärtust ei saavutata, võib pädev asutus lubada suuremat piirväärtust, juhul kui DOCi väärtus, mis saadakse suhte L/S = 10 l/kg puhul materjali enda pH juures või pH väärtuse 7,5—8,0 juures, ei ületa 800 mg/kg.

Liikmesriigid peavad tagama, et jäätmetel on piisav mehaaniline stabiilsus ja kandevõime.

Liikmesriigid kehtestavad kriteeriumid, millega tagatakse monoliitsete ohtlike jäätmete stabiilsus ja mittereageerivus enne nende tavajäätmeprügilasse vastuvõtmist.

2.3.3. *Asbestijäätmed*

Asbesti sisaldavaid ehitusmaterjale ja muid nõuetele vastavaid asbestijäätmeid võib tavajäätmeprügilas ladestada prügiladirektiivi artikli 6 punkti c alapunkti iii kohaselt ilma katsetamata.

Asbesti sisaldavaid ehitusmaterjale ja muid nõuetele vastavaid asbestijäätmeid vastuvõtvas prügilates tuleb täita järgmisi nõudeid:

- jäätmed ei sisalda muid ohtlikke aineid kui seotud asbest, sealhulgas kiud, mis on seotud sideainega või pakitud plasti,
- prügila võtab vastu ainult asbesti sisaldavaid ehitusmaterjale või muid nõuetele vastavaid asbestijäätmeid. Neid jäätmeid võib ladestada tavajäätmeprügila eraldatud ladestusalale, kui see osa on piisavalt eraldatud,
- kiudude leviku vältimiseks kaetakse ladestamispiirkond iga päev ja enne iga tihendamiskorda sobiva materjaliga, ja kui jäätmed ei ole pakitud, kastetakse seda korrapäraselt,
- kiudude leviku vältimiseks pannakse prügilale/prügila eraldatud ladestusalale püsiv kattekiht,
- prügilas/prügila eraldatud ladestusalal ei tehta niisuguseid töid, mille tulemusena kiud võiksid eralduda (nt aukude puurimine),
- pärast prügila sulgemist säilitatakse prügila/prügila eraldatud ladestusala kaart, mis näitab, kuhu asbestijäätmed on ladestatud,
- pärast prügila sulgemist võetakse asjakohaseid meetmeid ja piiratakse maa võimalikku kasutamist, et vältida inimeste kokkupuutumist jäätmetega.

Prügilates, mis võtavad vastu ainult asbesti sisaldavaid ehitusmaterjale, võib prügiladirektiivi I lisa punktides 3.2 ja 3.3 ettenähtud nõudeid leevendada, kui eespool nimetatud nõuded on täidetud.

2.4. **Ohtlike jäätmete prügilates vastuvõetavate jäätmete vastuvõtukriteeriumid**2.4.1. *Leostuvuse piirväärtused*

Granuleeritud jäätmete suhtes, mis võetakse vastu ohtlike jäätmete prügilasse, kohaldatakse järgmisi leostuvuse piirväärtusi, mis arvutatakse vedeliku/tahke aine suhte (L/S) 2 l/kg ja 10 l/kg juures mõõdetava aine leostuva osa koguhulgana.  $C_o$  (perkolatsioonitesti esimene eluaat suhte L/S = 0,1 l/kg juures) väljendatakse otseselt ühikutes mg/l. Granuleeritud jäätmete hulka kuuluvad kõik jäätmed, mis ei ole monoliitsed. Liikmesriigid määravad, milliseid tabelis esitatud testimismeetodeid ja nende vastavaid piirväärtusi tuleks kasutada.

| Komponendid | L/S = 2 l/kg     | L/S = 10 l/kg | $C_o$<br>(perkolatsioonitest) |
|-------------|------------------|---------------|-------------------------------|
|             | mg/kg kuivainest | mg/l          | 1                             |
| As          | 6                | 25            | 3                             |
| Ba          | 100              | 300           | 60                            |
| Cd          | 3                | 5             | 1,7                           |
| Cr koguhulk | 25               | 70            | 15                            |
| Cu          | 50               | 100           | 60                            |
| Hg          | 0,5              | 2             | 0,3                           |
| Mo          | 20               | 30            | 10                            |
| Ni          | 20               | 40            | 12                            |
| Pb          | 25               | 50            | 15                            |

| Komponendid | L/S = 2 l/kg     | L/S = 10 l/kg | C <sub>o</sub><br>(perkolatsioonitest) |
|-------------|------------------|---------------|--|
|             | mg/kg kuivainest | mg/           | l                                      |
| Sb          | 2                | 5             | 1                                      |
| Se          | 4                | 7             | 3                                      |
| Zn          | 90               | 200           | 60                                     |
| Kloriid     | 17 000           | 25 000        | 15 000                                 |
| Fluoriid    | 200              | 500           | 120                                    |
| Sulfaat     | 25 000           | 50 000        | 17 000                                 |
| DOC (*)     | 480              | 1 000         | 320                                    |
| TDS (**)    | 70 000           | 100 000       | —                                      |

(\*) Kui jäätmed ei vasta DOCi väärtustele enda pH väärtuse juures, võib neid testida L/S = 10 l/kg juures ja pH taseme 7,5—8,0 juures. Jäätmeid võib lugeda DOCi vastuvõtukriteeriumidele vastavaks, kui selle määramise tulemus ei ole suurem kui 1 000 mg/kg (prEN 14429 põhinev esialgne meetod on olemas).

(\*\*) TDSi koguväärtusi võib teise võimalusena kasutada sulfaadi- ja kloriidiväärtuste asemel.

Liikmesriigid kehtestavad monoliitset jäätmeid käsitlevad kriteeriumid, et tagada samasugune keskkonnakaitse tase, nagu on ette nähtud eespool nimetatud piirväärtustega.

#### 2.4.2. Muud kriteeriumid

Lisaks punkti 2.4.1 kohastele leostuvuse piirväärtustele peavad ohtlikud jäätmed vastama järgmistele täiendavatele kriteeriumidele:

| Parameeter                          | Väärtus                 |
|-------------------------------------|-------------------------|
| LOI (*)                             | 10 %                    |
| TOC (*)                             | 6 % (**)                |
| ANC (happe neutraliseerimise võime) | Vajab edasist hindamist |

(\*) Tuleb kasutada kas LOI või TOC.

(\*\*) Kui seda väärtust ei saavutata, võib pädev asutus lubada suuremat piirväärtust juhul, kui DOCi väärtus, mis saadakse suhte L/S = 10 l/kg puhul materjali enda pH juures või pH väärtuse 7,5—8,0 juures, ei ületa 1 000 mg/kg.

#### 2.5. Maa-aluse ladustamise kriteeriumid

Maa-alustesse ladustamiskohtadesse jäätmete vastuvõtmiseks tuleb ladustamiskohale teha A lisa määratud kohaspetsiifiline ohutushinnang. Jäätmeid võib vastu võtta ainult siis, kui need on kooskõlas kohaspetsiifilise ohutushinnanguga.

Püsijäätmete maa-aluses ladustamiskohas võib vastu võtta ainult jäätmeid, mis vastavad punktis 2.1 ettenähtud kriteeriumidele.

Tavajäätmete maa-aluses ladustamiskohas võib vastu võtta ainult jäätmeid, mis vastavad punktis 2.2 või 2.3 ettenähtud kriteeriumidele.

Ohtlike jäätmete maa-aluses ladustamiskohas võib jäätmeid võib vastu võtta ainult siis, kui need on kooskõlas kohaspetsiifilise ohutushinnanguga. Sel juhul ei kohaldata punktis 2.4 ettenähtud kriteeriume. Jäätmed tuleb siiski vastu võtta punktis 1 ettenähtud korras.

## 3. PROOVIVÕTU- JA TESTIMISEETODID

Üldiseloomustuseks ja vastavuskontrolleks vajalike proovide võtmist ja vastavuskontrolli teostavad sõltumatud ja pädevad isikud ning institutsioonid. Laboratooriumidel peavad olema jäätmete testimise ja analüüsi alased tõendatud kogemused ning tõhus kvaliteeditagamissüsteem.

Liikmesriigid võivad otsustada, et:

1. proove võib võtta jäätmekitaja või prügilakäitaja tingimusel, et sõltumatute ja asjatundlike isikute või institutsioonide piisava järelevalvega tagatakse käesolevas otsuses ettenähtud eesmärkide täitmine;
2. jäätmeid võib katsetada jäätmekitaja või prügilakäitaja, kui neil on asjakohane kvaliteeditagamissüsteem, mille hulka kuulub perioodiline sõltumatu kontroll.

Kuni Euroopa Standardikomitee ametliku EN standardi valmimiseni kasutavad liikmesriigid kas siseriiklikke standardeid või korda või CEN standardi kavandit, kui see on jõudnud prEN etappi.

Kasutatakse järgmisi meetodeid.

## Proovivõtumetod

Jäätmeproovide võtmiseks — üldiseloomustuse, vastavuskontrolli ja kohapealse kontrolli jaoks — töötatakse välja proovivõtukava CENis väljatöötatava proovivõtustandardi 1. osa kohaselt.

## Jäätmete üldomadused

|            |   |
|------------|---|
| EN 13137   | TOCi määramine jäätmetes, setetes ja põhjasetetes               |
| prEN 14346 | Kuivaine arvutamine kuivjäägi või veesisalduse määramise alusel |

## Leostuvustestid

|              |   |
|--------------|---|
| prEN 14405   | Leostuvuskäitumise test — Ülesvoolu perkolatsioonitest (Anorgaaniliste ainete ülesvoolu perkolatsioonitest) |
| EN 12457/1–4 | Leostuvus — Granuleeritud jäätmematerjalide ja setete leostuvuse vastavustest                               |
|              | 1. osa: $L/S = 2$ l/kg, osakeste suurus < 4 mm  |
|              | 2. osa: $L/S = 10$ l/kg, osakeste suurus < 4 mm   |
|              | 3. osa: $L/S = 2$ ja $8$ l/kg, osakeste suurus < 4 mm   |
|              | 4. osa: $L/S = 10$ l/kg, osakeste suurus < 10 mm  |

## Toorjäätmete lahustamine

|          |   |
|----------|---|
| EN 13657 | Jäätmete lagundamine nende kuningvees lahustuvate osade määramiseks (tahkete jäätmete osaline lahustamine enne põhianete analüüsi, nii et silikaatmatriits jääb terveks)                    |
| EN 13656 | Jäätmete lagundamine vesinikfluoriidhappe (HF), lämmastikhappe ( $HNO_3$ ) ja vesinikkloriidhappe (HCl) segus mikrolainete abil (tahkete jäätmete täielik lahustamine enne elementanalüüsi) |

## Analüüs

|            |  |
|------------|--|
| ENV 12506  | Eluaatide analüüs — pH, As, Ba, Cd, Cl, Co, Cr, CrVI, Cu, Mo, Ni, $NO_2$ , Pb, S koguhulga, $SO_4$ , V ja Zn määramine (tahkete jäätmete anorgaaniliste ainete ja/või nende eluaatide analüüs; põhi-, kõrval- ja mikroelemendid) |
| ENV 13370  | Eluaatide analüüs — Ammooniumi, AOX, elektrijuhtivuse, Hg, fenooliindeksi, TOCi, kergesti vabaneva CN, F määramine (anorgaaniliste ainete analüüs tahketes jäätmetes ja/või nende eluaatides (anioonid))                         |
| prEN 14039 | Süsi- ja vesinikusisalduse määramine vahemikus C10–C40 gaasikromatograafia abil  |

Seda nimistut muudetakse, kui võetakse kasutusele uusi CEN standardeid.

Testide ja analüüside tegemise meetodid, mille jaoks CEN-meetodeid (veel) ei ole, peab heaks kiitma pädev asutus.

## A liide

**OHUTUSHINNANG JÄÄTMETE VASTUVÕTMISEL MAA-ALUSEKS LADUSTAMISEKS**

## 1. OHUTUSPÕHIMÕTTED MAA-ALUSEKS LADUSTAMISEKS: KÕIK LIIGID

1.1. **Geoloogilise barjääri tähtsus**

Kui jäätmete lõplikuks kõrvaldamiseks kasutatakse maa-alust ladustamist, on põhieesmärk jäätmete isoleerimine biosfäärist. Jäätmed, geoloogiline barjäär ja kaevandid, sealhulgas kõik tehnilised konstruktsioonid, moodustavad süsteemi, mis koos kõikide muude tehniliste aspektidega peab vastama järgmistele nõuetele.

Vee raamdirektiivi (2000/60/EÜ) nõudeid saab lugeda täidetuks, kui rajatise pikaajaline ohutus on tõestatud (vt punkt 1.2.7). Direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 3 punktis j keelatakse saasteainete heitmine põhjavekke. Direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis i nõutakse liikmesriikidel meetmete võtmist, et vältida kõikide põhjaveekogude olukorra halvenemist.

1.2. **Kohaspetsiifiline riskianalüüs**

Riskianalüüsis tuleb identifitseerida:

- oht (käesoleval juhul ladestatud jäätmed),
- vastuvõtjad (käesoleval juhul biosfäär ja tõenäoliselt põhjavesi),
- levikuteed, mille kaudu jäätmetest pärinevad ained võivad jõuda biosfääri, ja
- hinnang biosfääri jõuda võivate ainete mõju kohta.

Maa-aluseks ladustamiseks vastuvõtmise kriteeriumid peavad põhinema muu hulgas aluskivimi analüüsil, seega tuleb kinnitada, et mitte ükski prügiladirektiivi I lisas sätestatud kohaga seotud nõue (välja arvatud I lisa punktid 2, 3, 4 ja 5) ei ole asjakohane.

Vastuvõtukriteeriumid maa-aluseks ladustamiseks võib kindlaks määrata ainult kohalike tingimuste alusel. See nõuab ladustamiskoha rajamiseks sobivate geoloogiliste kihtide tõestamist, st tuleb teha jäätmete isoleerimisega seotud riskianalüüs, võttes arvesse jäätmetega seotud üldsüsteemi, tehnilisi konstruktsioone, kaevandeid ja aluskivimit.

Käitise kohaspetsiifiline riskianalüüs tuleb teha nii tegevusperioodi kohta kui ka sellele järgneva perioodi kohta. Nende analüüside alusel võib kindlaks määrata vajalikud kontrolli- ja ohutusmeetmed ning välja töötada vastuvõtukriteeriumid.

Koostatakse toimivuse üldhinnang, milles on järgmised osad:

1. geoloogiline hinnang;
2. geomehaaniline hinnang;
3. hüdrogeoloogiline hinnang;
4. geokeemiline hinnang;
5. biosfääri mõju hindamine;
6. tegevusperioodi hinnang;
7. pikaajaline hinnang;
8. kõikide ladustamiskoha maapealsete töötlemisrajatiste mõju hinnang.

1.2.1. *Geoloogiline hinnang*

Tuleb teha põhjalik uurimus ladustamiskoha geoloogilise olukorra kohta või sellest peab olema põhjalik ülevaade. Siia kuuluvad uurimused ja analüüsid kivimite, pinnase ja topograafia kohta. Geoloogiline hinnang peab näitama koha sobivust maa-aluseks ladustamiseks. Hinnangus peab olema ümbruse geoloogiliste kihtide nihete või pragunemiste asukoht, sagedus ja struktuur ning seismilise tegevuse võimalik mõju nendele struktuuridele. Tuleks kaaluda alternatiivseid asukohti.

### 1.2.2. Geomehaaniline hinnang

Kaevandite stabiilsust tuleb tõestada asjakohaste uuringute ja prognooside abil. Hinnangu üks osa peab käsitlema ladustatud jäätmeid. Protsesse tuleb süsteemselt analüüsida ja dokumenteerida.

Tuleb tõestada järgmist:

1. kaevandite moodustumise ajal ega pärast seda ei ole oodata kaevandites ega maapealsetes osades märkimisväärseid deformatsioone, mis võiksid vähendada maa-aluse ladustamiskoha toimivust või moodustada levikutee biosfääri;
2. kaevandi kandevõime on piisav, et vältida selle kokkuvarisemist kasutamise ajal;
3. ladustatud materjal on aluskivimi geomehaanilisi omadusi arvestades piisavalt stabiilne.

### 1.2.3. Hüdrogeoloogiline hinnang

Hüdraulilisi omadusi tuleb põhjalikult uurida geoloogilise aluspõhja veejuhtivuse, murdude ja hüdrauliliste gradientide kohta oleva teabe alusel, et hinnata põhjavee liikumissuunda ümbritsevates geoloogilistes kihtides.

### 1.2.4. Geokeemiline hinnang

Aluskivimi ja põhjavee koostise kohta tuleb teha põhjalik uuring, et hinnata praegust põhjavee koostist ja selle võimalikku muutumist aja jooksul, lõhesid täitvate mineraalide laadi ja rohkust, ning koostada geoloogilise aluskivimi kvantitatiivne mineraloogiline kirjeldus. Tuleks hinnata jäätmetes toimuvate muutuste mõju geokeemilisele süsteemile.

### 1.2.5. Biosfääri mõju hindamine

On vaja uurida biosfääri, mida maa-alune ladustamine võiks mõjutada. Tuleks teha alusuuringud, et välja selgitada oluliste ainete kohalik looduslik taustanivoo.

### 1.2.6. Tegevusperioodi hinnang

Tegevusperioodi analüüsis tuleb tõestada, et:

1. kaevandid on stabiilsed punkti 1.2.2 kohaselt;
2. ei ole liigset riski, et jäätmete ja biosfääri vahel tekib levikutee;
3. ei ole liigset riski, mis mõjutaks töötlemisrajatise tegevust.

Kui tõestatakse kasutamissohutust, tuleb teha töötlemiskoha tegevuse süstemaatiline analüüs, mis põhineb konkreetsetel andmetel jäätmete loetelu, töötlemisrajatise juhtimise ja tegevuskava kohta. Tuleb näidata, et jäätmed ei hakka kivimitega reageerima mitte mingisugusel keemilisel ega füüsikalisel viisil, mis vähendaks kivimi tugevust ja tihedust ning ohustaks ladustamiskohta ennast. Nendel põhjustel ei tuleks lisaks jäätmetele, mis on keelatud prügiladirektiivi artikli 5 lõikega 3, prügilasse vastu võtta jäätmeid, mis võivad ladustamistingimustes (temperatuur, niiskus) ise süttida, gaasilisi aineid, lenduvaid jäätmeid ja jäätmeid, mis tuuakse kogumiskohtadest identifitseerimata jäätmesegudena.

Erilised juhtumid, mis võiksid tegevusperioodil põhjustada jäätmete ja biosfääri vahelise levikuteede tekkimise, tuleks identifitseerida. Eri liiki võimalikud tegevusriskid tuleks kokkuvõtlikult esitada konkreetsete liikide kaupa. Tuleks hinnata nende võimalikke mõjusid. Tuleks näidata, et ei ole liigseid tegevusohutuse rikkumise riske. Tuleks ette näha eriolukorras tegutsemise meetmed.

### 1.2.7. Pikaajaline hinnang

Et saavutada säästva ladestamise eesmärgid, peaks riskianalüüs hõlmama pikka ajavahemikku. Tuleb tõestada, et ka pika aja jooksul pärast maa-aluse ladustamiskoha kasutamise lõppemist ei levi jäätmed biosfääri.



Maa-aluse ladustamiskoha barjääride (nt jäätmete kvaliteet, tehnilised konstruktsioonid, kaevandite ja puuraukude täitmine ja tihendamine), aluskivimi toimimise, ümbritsevate geoloogiliste kihtide ja lasundite kohta tuleb teha pikaajaline kvantitatiivne analüüs ja hinnata seda kohaspetsiifiliste andmete või piisavalt konservatiivsete oletuste alusel. Arvesse tuleb võtta geokeemilisi ja hüdrogeoloogilisi tingimusi, näiteks põhjavee liikumise suunda (vt punkte 1.2.3 ja 1.2.4), barjääride tugevust, looduslikku biolagunemist ja ladestatud jäätmete leostuvust.

Maa-aluse ladustamiskoha pikaajalist ohutust tuleks tõestada ohutushinnanguga, mis koosneb algolukorra kirjeldusest kindlaksmääratud ajal (nt sulgemise ajal), millele järgneb geoloogilise aja jooksul eeldatav tähtsate muutuste stsenaarium. Lisaks tuleks hinnata, millised on oluliste ainete maa-alusest ladustamiskohast keskkonda pääsemise tagajärjed, ja kasutada eri stsenaariume, mis kajastavad biosfääri, geosfääri ja maa-aluse ladustamiskoha võimalikku pikaajalist arengut.

Mahuteid ja kaevandite vooderdist ei tuleks jäätmete pikaajalisi riske hinnates arvesse võtta, sest nende eluiga on piiratud.

#### 1.2.8. *Maapealsete vastuvõturajatiste mõju hinnang*

Kuigi vastuvõetud jäätmed võivad olla ette nähtud maa-aluseks kõrvaldamiseks, laaditakse need maha, testitakse ja vajaduse korral ladustatakse maa peal enne nende jõudmist lõppladestuskohta. Vastuvõturajatised peavad olema projekteeritud ja neid tuleb kasutada viisil, mis väldib kahju tekitamist inimese tervisele ja kohalikule keskkonnale. Need peavad vastama samadele tingimustele, millele vastavad muud jäätmete vastuvõturajatised.

#### 1.2.9. *Muude riskide hindamine*

Töötajate kaitsega seotud põhjustel tuleks jäätmed ladustada ainult niisugustesse maa-alustesse ladustamiskohtadesse, mis on kaevandamistööstest ohutult eraldatud. Jäätmeid ei tuleks vastu võtta, kui need sisaldavad või võivad tekitada inimese tervist kahjustada võivaid ohtlikke aineid, nt nakkushaiguste patogeenseid mikroobe.

## 2. MAA-ALUSE LADUSTAMISE VASTUVÕTUKRITEERIUMID: KÕIK LIIGID

### 2.1. **Jäätmed, mida vastu ei võeta**

Punktide 1.2.1—1.2.8 alusel ei tohi paigutada maa-alusesse ladustamiskohta jäätmeid, milles võivad pärast prügilasse ladustamist toimuda soovimatud füüsikalised, keemilised või bioloogilised muutused. Need jäätmed on:

- a) prügiladirektiivi artikli 5 lõikes 3 nimetatud jäätmed;
- b) jäätmed ja nende mahutid, mis võivad ladustamistingimustes reageerida veega või aluskivimiga ning mis võivad põhjustada:
  - mahu muutusi,
  - isesüttivate, mürgiste või plahvatusohtlike ainete või gaaside tekkimist või
  - muid reaktsioone, mis võivad ohustada kasutamissohutus ja/või barjääri terviklikkust.
 Jäätmed, mis võivad omavahel reageerida, tuleb kindlaks määrata ja liigitada sobivusrühmadesse; eri sobivusrühmad tuleb ladustamiskohtades füüsiliselt eraldada;
- c) biolagunevad jäätmed;
- d) terava lõhnaga jäätmed;
- e) jäätmed, mis võivad tekitada mürgist või plahvatusohtlikku gaasi-õhu segu. Eelkõige käib see jäätmete kohta, mis:
  - põhjustavad mürgise gaasi kontsentratsioone nende komponentide osarõhu tõttu,
  - moodustavad mahutis küllastumisel kontsentratsioone, mis on üle 10 % kõige madalamale plahvatuspiirile vastavast kontsentratsioonist;
- f) jäätmed, mis ei ole geomehaaniliste tingimuste seisukohalt piisavalt stabiilsed;
- g) jäätmed, mis ladustamistingimustes on isesüttivad või kergsüttivad, gaasilised ained, lenduvad jäätmed ja jäätmed, mis tuuakse kogumiskohtadest identifitseerimata jäätmesegudena;
- h) jäätmed, mis sisaldavad või võivad tekitada nakkushaiguste patogeenseid mikroobe (juba sätestatud prügiladirektiivi artikli 5 lõike 3 punktis c).

## 2.2. Maa-aluse ladustamise nõuetele vastavate jäätmete nimistud

Püsjajätmed, ohtlikud jäätmed ja tavajätmed, mille ladestamine ei ole punktides 2.1 ja 2.2 keelatud, võivad vastata maa-aluse ladustamise nõuetele.

Liikmesriigid võivad koostada nimistud jäätmetest, mida võib prügiladirektiivi artiklis 4 esitatud prügilaliikide kohaselt vastu võtta maa-alustes ladustamisrajatistes.

## 2.3. Kohaspetsiifiline riskianalüüs

Enne jäätmete vastuvõtmist konkreetsesse kohta tuleb teha kohaspetsiifiline riskianalüüs.

Punktis 1.2 esitatud kohaspetsiifiline riskianalüüs, mille alusel võib jäätmeid maa-aluseks ladustamiseks vastu võtta, peab tõestama, et jäätmete biosfäärist isoleerimise tase on vastuvõetav. Kriteeriumid peavad olema täidetavad ladustamistingimustes.

## 2.4. Vastuvõtutingimused

Jäätmeid võib ladustada ainult kaevandamistööstes ohutult eraldatud maa-alusesse ladustamiskohta.

Jäätmed, mis võivad omavahel reageerida, tuleb kindlaks määrata ja liigitada sobivusrühmadesse; eri sobivusrühmad tuleb ladustamiskohas füüsiliselt eraldada.

## 3. MUUD PROBLEEMID: SOOLAKAEVANDUSED

### 3.1. Geoloogilise barjääri tähtsus

Soolakaevanduste ohutusõhimõtete kohaselt on jäätmeid ümbritseval kivimil kaks ülesannet:

- see toimib aluskivimina, millesse jäätmed kapseldatakse,
- koos pealmise ja alumise läbimatu kivimikihiga (nt anhüdriit) toimib geoloogilise barjäärina, mille eesmärk on vältida põhjavee sattumist prügilasse ja vajaduse korral tõhusalt takistada vedelike või gaaside väljumist jäätmete kõrvaldamise piirkonnast. Kui selles geoloogilises barjääris on kaevandid ja puuraugud, tuleb need kasutamise ajal tihendada, et vesi ei pääseks läbi, ning hermeetiliselt sulgeda pärast maa-aluse prügila kasutamise lõppemist. Kui maavarade kaevandamine jätkub pärast prügila sulgemist, tuleb jäätmete kõrvaldamise piirkond pärast prügila kasutamise lõpetamist tihendada hüdrauliliselt läbimatu tammiga, mis on ehitatud vastavalt vee sügavusele arvatud hüdraulilise tööõhu kohaselt, nii et töötavasse kaevandusse imbuda võiv vesi ei pääse prügila maa-alale,
- soolakaevandustes loetakse soola jäätmete täielikuks eristajaks. Jäätmed puutuvad biosfääri kokku ainult õnnetusjuhtumi korral või sündmuse puhul geoloogilises ajas, nagu maa liikumine või erosioon (näiteks seoses merepinna tõusuga). Tõenäoliselt ei toimu ladustamiskohas jäätmetega muutusi, kuid tagajärgede likvideerimiseks peab valmis olema.

### 3.2. Pikaajaline hinnang

Kui jäätmed paigutatakse soolakivis asetsevasse maa-alusesse kõrvaldamiskohta, tuleb tõestada, et soolakivi toimib pika aja jooksul kivimibarjäärina. Soolakivi vastab nõuetele, sest gaasid ja vedelikud ei pääse sellest läbi, jäätmeid saab selle sisse kapseldada selle konvergentse struktuuri tõttu ja jäätmed saab sellesse täielikult sulgeda pärast muutumisprotsessi lõppu.

Seega ei ole soolakivimi konvergentne struktuur vastuolus nõudega, et kasutamise ajal vajatakse stabiilseid kaevandeid. Stabiilsus on oluline, et tagada kasutamisohtust ja säilitada geoloogilise barjääri terviklikkust määramata aja jooksul, et biosfääri kaitse oleks pidev. Jäätmed tuleks biosfäärist püsivalt eraldada. Lasundite aluse maa kontrollitud vajumine või muud defektid pika aja jooksul on vastuvõetavad ainult siis, kui suudetakse tõestada, et toimuvad ainult murdumisvabad muutused, säilib geoloogilise barjääri terviklikkus ega moodustu teid, mille kaudu vesi võib kokku puutuda jäätmetega, ja jäätmed või nende osad ei pääse biosfääri.

## 4. MUUD PROBLEEMID: KALJUNE PINNAS

Jäätmete ladustamine sügavale kaljusesse pinnasesse tähendab siin seda, et maa-alune ladustamiskoht asub mitmesaja meetri sügavusel, kus kaljune pinnas sisaldab mitmesuguseid purskekivimeid, nt graniiti või gneissi, see võib sisaldada ka settekivimeid, nt lubjakivi ja liivakivi.

#### 4.1. Ohutuspõhimõte

Jäätmete ladustamine sügavale kaljusesse pinnasesse võimaldab vältida tulevaste põlvkondade koormamist vastutusega jäätmete eest, sest neid ladustamiskohti saab ehitada nii, et need ei vaja hooldamist. Lisaks sellele ei tohiks rajatised takistada jäätmete taaskasutamist või võimalust rakendada tulevikus parandusmeetmeid. Samuti tuleks need kavandada nii, et praeguse põlvkonna tegevusest tulenevaid negatiivseid keskkonnamõjusid või kahjusid ei pea heastama tulevased põlvkonnad.

Jäätmete maa-aluse kõrvaldamise ohutuspõhimõtete põhikontseptsioon on jäätmete isoleerimine biosfäärist ning kõikide jäätmetest lekkivate saasteainete looduslik lagunemine. Teatavat liiki ohtlike ainete ja jäätmete puhul on kindlaks tehtud vajadus kaitsta ühiskonda ja keskkonda pikaajalise ja püsiva kokkupuute eest nende ainete ja jäätmetega. Pikk aeg tähendab mitmeid tuhandeid aastaid. Niisuguse kaitsetaseme võib saavutada, kui jäätmed ladustada sügavale kaljusesse pinnasesse. Jäätmete sügavaks ladustamiseks kaljusesse pinnasesse võib kasutada endist kaevandust, kus kaevandamistööd on lõppenud, või luua uusi ladustamisrajatisi.

Kaljusesse pinnasesse ehitatud ladustamiskoha puhul ei ole täielik eristamine võimalik. Sel juhul tuleb maa-alune ladustamiskoht ehitada nii, et ümbritsevate kihtide looduslik lagunemine piirab saasteainete mõju sel määral, et neil ei ole pöördumatult kahjulikku mõju keskkonnale. See tähendab, et lähikeskkonna võime lahjendada ja lagundada saasteaineid määrab kindlaks niisugusest rajatisest pärinevate saasteainete keskkonda sattumise vastuvõetavuse.

Euroopa Liidu vee raamdirektiivi (2000/60/EÜ) nõudeid saab lugeda täidetuks, kui käitise pikaajaline ohutus on tõestatud (vt punkt 1.2.7). Sügaval asuva ladustamiskoha toimivust tuleb hinnata terviklikult, võttes arvesse süsteemi eri osade ühismõju. Sügaval kaljuses pinnases asuv ladustamiskoht on põhjaveetasemest allpool. Direktiivi artikli 11 lõike 3 punktis j keelatakse saasteainete heitmine põhjavette. Direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis i nõutakse liikmesriikidelt meetmete võtmist, et vältida kõikide põhjaveekogude olukorra halvenemist. Sügaval kaljuses pinnases asuva ladustamiskoha osas täidetakse seda nõuet nii, et ladustamiskohast ei pääse biosfääri, sealhulgas biosfääriga kokkupuutuva põhjaveesüsteemi ülemisse ossa, ohtlike aineid niisuguses koguses või kontsentratsioonis, millel on negatiivne mõju. Seetõttu tuleks hinnata vee voolusuundi biosfääri ja biosfääris. Tuleks hinnata jäätmetes toimuvate muutuste mõju geohüdraulilisele süsteemile.

Jäätmete sügaval ladustamisel kaljuses pinnases võib tekkida gaas, mis tuleneb jäätmete, pakendi ja tehniliste struktuuride kahjustumisest pika aja jooksul. Seetõttu tuleb seda sügavale kaljusesse pinnasesse rajatavate ladustamiskohtade puhul arvesse võtta.

## B liide

**ÜLEVAADE PRÜGILADIREKTIIVIS SÄTESTATUD PRÜGI LADESTAMISE VÕIMALUSTEST****Sissejuhatus**

Joonisel 1 esitatakse ülevaade prügiladirektiivis sätestatud prügi ladestamise võimalustest koos mõne näitega põhiliste prügilaliikide alaliikide kohta. Aluspunkt (ülemises vasakus nurgas) on jäätmed, mis tuleks prügilasse ladestada. Prügiladirektiivi artikli 6 punkti a kohaselt tuleb enamikku jäätmetest enne ladestamist töödelda. Üldmõiste "töötlemine" on suhteliselt lai ja selle määratlemine on suure osas jäetud liikmesriigi pädevatele asutustele. Eeldatakse, et jäätmed ei kuulu ühessegi prügiladirektiivi artikli 5 lõikes 3 nimetatud liiki.

**Püsijäätmete prügila**

Kõigepealt võiks küsida, kas jäätmed on liigitatud ohtlikuks või mitte. Kui jäätmed ei ole ohtlikud (ohtlike jäätmete direktiivi (91/689/EMÜ) ja kehtiva jäätmenimistu kohaselt), võiks järgmisena küsida, kas jäätmed kuuluvad püsijäätmete hulka või mitte. Kui need vastavad püsijäätmete prügilas ladestatavate jäätmete kriteeriumidele (liik A, vt joonis 1 ja tabel 1), võib selle paigutada püsijäätmete prügilasse.

Teise võimalusena võib püsijäätmeid paigutada tavajäätmeprügilasse, kui see vastab asjakohastele kriteeriumidele (millele see üldjuhul peaks vastama).

**Tavajäätmeprügila, sealhulgas alaliigid**

Kui jäätmed ei ole ohtlikud ega püsijäätmed, siis peavad need olema tavajäätmed ja tuleks paigutada tavajäätmeprügilasse. Liikmesriik võib kindlaks määrata tavajäätmeprügila alaliigid siseriikliku jäätmehooldusstrateegia alusel, kui prügiladirektiivi nõuded on täidetud. Tavajäätmeprügila kolm peamist alaliiki on esitatud joonisel 1: anorgaaniliste jäätmete prügila, milles on vähesel määral orgaanilisi/biologunevaid aineid (B1), orgaaniliste jäätmete prügila (B2) ja segatavajäätmete prügila, milles on olulisel määral nii orgaanilisi/biologunevaid kui ka anorgaanilisi aineid. Liigi B1 prügilad võib edasi jagada prügilateks, mis ei vasta punktis 2.2.2 ettenähtud anorgaaniliste tavajäätmete kriteeriumidele ja mida võib ladustada koos stabiilsete mittereageerivate ohtlike jäätmetega (B1a), ja prügilateks, mis vastavad nendele kriteeriumidele (B1b). Liigi B2 prügilad võib näiteks täiendavalt jagada bioreaktorprügilateks ja prügilateks, millesse paigutatakse vähem reageerivad ja bioloogiliselt töödeldud jäätmed. Mõni liikmesriik tahab tavajäätmeprügilat jaotada täiendavateks alaliikideks ning iga alaliigi sees võib määrata ainujäätmeprügilad ja tahkestatud/monoliitsete jäätmete prügilad (vt joonealust märkust tabeli 1 all). Liikmesriik võib välja töötada siseriiklikud vastuvõtukriteeriumid, et tagada tavajäätmete nõuetekohane paigutamine tavajäätmeprügilate eri liikidesse. Kui tavajäätmeprügilaid ei taheta alaliigitada, võib kõik tavajäätmed (muidugi prügiladirektiivi artiklite 3 ja 5 sätete kohaselt) paigutada segatavajäätmeprügilasse (liik B3).

**Stabiilsete mittereageerivate ohtlike jäätmete paigutamine tavajäätmeprügilasse**

Kui jäätmed on ohtlikud (direktiivi 91/689/EMÜ ja kehtiva jäätmenimistu kohaselt), võib töötlemisega tagada, et jäätmed vastavad stabiilsete mittereageerivate ohtlike jäätmete kriteeriumidele ja neid võib paigutada punktis 2.2.2 (liik B1b) ettenähtud kriteeriumidele vastavatesse tavajäätmeprügilatesse vähesel määral orgaanilisi/biologunevaid aineid sisaldavatele anorgaanilistele jäätmetele eraldatud ladestusalale. Jäätmed võivad olla granuleeritud (muudetud keemiliselt stabiilseks) või tahkestatud/monoliitised.

**Ohtlike jäätmete prügila**

Kui ohtlikud jäätmed ei vasta B1b liiki prügilasse või tavajäätmeprügila eraldatud ladestusalale paigutamise kriteeriumidele, võiks järgmine küsimus olla, kas jäätmed vastavad ohtlike jäätmete prügilasse vastuvõtmise kriteeriumidele (liik C) või mitte. Kui need kriteeriumid on täidetud, võib jäätmed paigutada ohtlike jäätmete prügilasse.

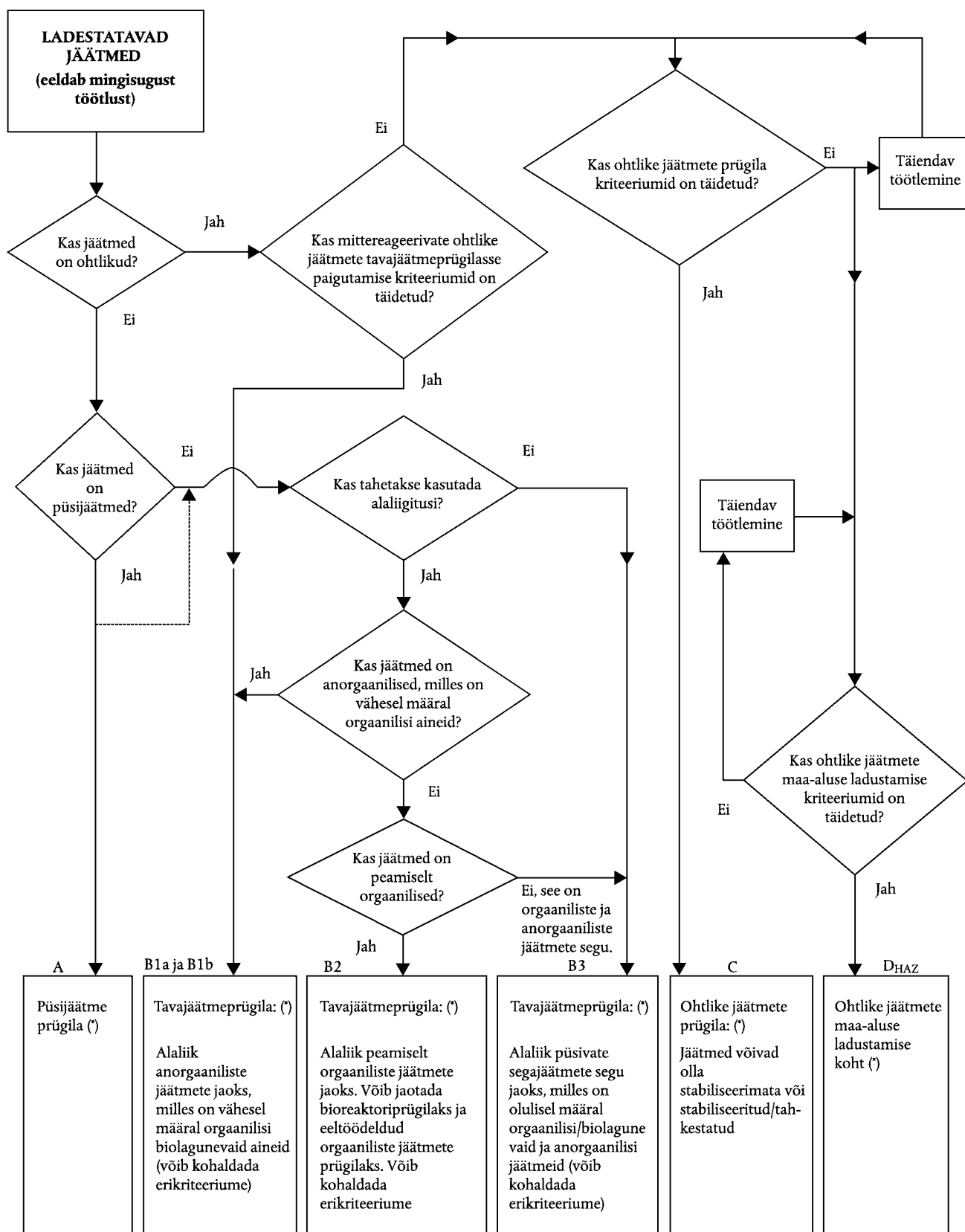
Kui ohtlike jäätmete prügilasse ladestamise vastuvõtukriteeriumid ei ole täidetud, võib jäätmed saata täiendavale töötlemisele ja seejärel kriteeriumide täitmist uuesti kontrollida, kuni need on täidetud.

**Maa-alune ladustamine**

Teise võimalusena võib kontrollida, kas jäätmed vastavad maa-aluse ladustamise kriteeriumidele. Kui need kriteeriumid on täidetud, võib jäätmed paigutada ohtlike jäätmete maa-alusesse ladustamisrajatisse (prügila liik  $D_{HAZ}$ ). Kui maa-aluse ladustamise kriteeriumid ei ole täidetud, võib jäätmed saata täiendavale töötlemisele ja uuesti kontrollida.

Kuigi maa-alune ladustamine on tõenäoliselt ette nähtud konkreetsetele ohtlikele jäätmetele, võib seda alaliiki põhimõtteliselt kasutada ka püsijäätmete jaoks (liik  $D_{INERT}$ ) ja tavajäätmete jaoks ( $D_{NON-HAZ}$ ).

Joonis 1  
Prügiladirektiivi kohaste prügiladestamisvõimaluste skeem



(\*) Põhimõtteliselt on võimalik ka püsijäätmete ja tavajäätmete maa-alune ladustamine.

Tabel 1

| Prügila liikide ülevaade ja alaliikide näiteid |   |                  |  |
|--|---|------------------|--|
| Prügila liik                                   | Peamised alaliigid (maa-alused ladustamisrajatised, ainujäätmeprügilad ja tahkestatud, monoliitsete (*) jäätmete prügilad on võimalikud igas prügila liigis)  | Kood             | Vastuvõtukriteeriumid  |
| Püsijäätmeprügila                              | Prügilad, mis võtavad vastu püsijäätmeid  | A                | Leostuvust ja orgaaniliste ainete sisaldust käsitlevad kriteeriumid on kehtestatud EL tasandil (punkt 2.1.2). Anorgaaniliste ainete sisalduse kriteeriumid võib kehtestada liikmesriik   |
| Tavajäätmeprügila                              | Anorgaaniliste tavajäätmete prügila, kus jäätmete orgaaniliste/biolagunevate ainete sisaldus on väike ja jäätmed ei vasta punktis 2.2.2 ettenähtud anorgaaniliste tavajäätmete kriteeriumidele, mida võib ladestada koos stabiilsete mittereageerivate ohtlike jäätmetega | B1a              | Leostuvuse ja kogusisalduse kriteeriumid ei ole EL tasandil kehtestatud  |
|  | Anorgaaniliste tavajäätmete prügila, kus jäätmete orgaaniliste/biolagunevate ainete sisaldus on väike   | B1b              | Leostuvuse ja orgaaniliste ainete sisaldus (TOC) ja muud omadused on EL tasandil kehtestatud, need on ühised granuleeritud tavajäätmetele ja stabiilsetele mittereageerivatele ohtlikele jäätmetele (punkt 2.2). Viimati nimetatute jaoks tuleb täiendada stabiilsuskriteeriumid kehtestada liikmesriigi tasandil. Monoliitsete jäätmete kriteeriumid tuleb kehtestada liikmesriigi tasandil |
|  | Orgaaniliste tavajäätmete prügila   | B2               | Leostuvuse ja kogusisalduse kriteeriumid ei ole EL tasandil kehtestatud  |
|  | Segatavajäätmeprügila, kus nii jäätmete orgaaniliste/biolagunevate jäätmete kui ka orgaaniliste jäätmete sisaldus on suur   | B3               | Leostuvuse ja kogusisalduse kriteeriumid ei ole EL tasandil kehtestatud  |
| Ohtlike jäätmete prügila                       | Ohtlike jäätmete maapealne prügila  | C                | Granuleeritud ohtlike jäätmete leostuvust ja teatavate komponentide kogusisaldust käsitlevad kriteeriumid on kehtestatud EL tasandil (punkt 2.4). Monoliitsete jäätmete kriteeriumid tuleb kehtestada liikmesriigi tasandil. Saasteainete sisalduse täiendavad kriteeriumid võib kehtestada liikmesriigi tasandil  |
|  | Maa-alune ladustamiskoht  | D <sub>HAZ</sub> | EL tasandil kehtestatud erinõuded on loetletud A lisas   |

(\*) Monoliitsete jäätmete alaliigid on olulised ainult liikides B1, C ja D<sub>HAZ</sub> ja vajaduse korral liigis A.